

Относителната щедрост на социалната осигурителна система (особено в началото на прехода) също допринесе за "изхвърлянето" на нискоквалифицираните от пазара на труда. Нископлатената работа въобще не е привлекателна (и досега) за тях. Размерът на обезщетенията за безработни, периодът, за който ги получават, и работната заплата преди безработицата са сред факторите за активност при търсене на работа⁶.

Залицата с нисък потенциал за работа малките разлики между евентуалните им доходи от работа и обезщетенията за безработица, както и възможностите за социални помощи при определени условия са пречка за активно търсене на работа. Освен това безработицата е фактор за безработицата - колкото по-дълго е безработно едно лице, толкова по-трудно и по-малко вероятно е да си намери работа. За част от безработните намирането на работа е постоянна грижа (рекурентна безработица).

Сериозен проблем за безработицата у нас е големият и стабилен във времето относителен дял на продължително безработните (безработни над 1 година).

Таблица 4

ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА ПРОДЪЛЖИТЕЛНО БЕЗРАБОТНИТЕ
ПО ПОЛ И МЕСТОЖИВЕЕНЕ

	(Проценти)				
	1996	1997	1998	1999	2000
Общо	58.6	56.5	53.3	52.5	58.6
Мъже	58.8	56.8	54.2	52.5	59.4
Жени	58.3	56.2	52.3	52.5	57.7
В градовете	45.0	54.2	52.0	50.7	57.2
В селата	88.8	61.7	56.1	56.2	61.4

Източник: НСИ, Наблюдение на работната сила.

В политиката за повишаване на заетостта все още връзката обезщетения - обучение - професионален опит - посредничество за намиране на работа е слаба. Средствата, изразходвани за обучение (като % от БВП), са много по-малки от тези в развитите страни.

⁶ Изводите са от анализ на данни за регистрираните безработни (АЗ) и панелни данни от Наблюдението на работната сила (НСИ).